

Repræsentantskab

28-11-2024

Referat

DATO: fredag d. 22. november 2024, kl. 10:30-15:00 (efterfølgende mingling og en lille én)

MØDESTED: Det Kgl. Bibliotek, mødelokale Blixen, Søren Kierkegaards Plads 1, København K.

Program

10.00 Formiddagskaffe for de morgenfriske i mødelokale Blixen
- mulighed for netværk i gruppe A og B

10.30 Velkomst

Vi siger velkommen til alle, præsentation af dagens program og hinanden.

10.40 Det Kgl. Bibliotek og Folkebibliotekerne

Det Kgl. Bibliotek er overbygning for folkebibliotekerne. Opgaven som overbygning omfatter udvikling og udbud af services, der understøtter folkebibliotekernes betjening af borgerne. Erik Hofmeister, chefkonsulent, kommer med oplæg om det samarbejdende biblioteksvæsen og det statslige kommunale engagement.

11.10 Folkebibliotekerne og det samarbejdende biblioteksvæsen

Debat med spot på det samarbejdende biblioteksvæsen og det statslige engagement. Oplæg ved Anne Juhl Nielsen, leder af Centralbibliotek og Udvikling, Herning Bibliotekerne, om Centralbibliotekerne og de nye rammeaftaler.

12.00 Frokost i Salon

12.30 Repræsentantskabsmøde

Vi starter den mere formelle del og vælger dirigent.

12.45 Budget 2025

Vi forelægger og behandler det budget, som er beskrevet og udsendt med dagsordenen.

13:00 Det kommunale valg og biblioteket på dagsordenen

Forperson Paw Østergaard Jensen (A) spiller ud med strategiske overvejelser og et oplæg til at sætte biblioteket på dagsordenen frem mod kommunevalget.

13.15 Debat

14.00 Vedtægter

Præsentation af oplæg til nye vedtægter og drøftelse af dem.

14.30 Det Kgl. Bibliotek giver en rundtur i den fantastiske diamant

15.00 Vi slutter dagen med et glas og en snak i Blixen

Dagsorden

Medlemmer

Se listen over deltagere [HER](#)

Sekretær for udvalget

Michel Steen-Hansen

1. Det Kgl. Bibliotek og Folkebibliotekerne – oplæg

Det Kgl. Bibliotek er overbygning for folkebibliotekerne. Opgaven som overbygning omfatter udvikling og udbud af services, der understøtter folkebibliotekernes betjening af borgerne. Erik Hofmeister, chefkonsulent, kommer med oplæg om det samarbejdende biblioteksvæsen og det statslige kommunale engagement.

Se Erik Hofmeisters oplæg [HER](#)

2. Folkebibliotekerne og det samarbejdende biblioteksvæsen - debat

Debat med spot på det samarbejdende biblioteksvæsen og det statslige engagement.

Som indledning til punktet inddrager vi en indledning om [Centralbibliotekerne](#) og de nye rammeaftaler med kulturministeriet. De seks Centralbiblioteker og den statslige ramme på godt 70 mio. kr. er én af de få tilbageværende økonomiske statslig finansierede overbygninger til de kommunale biblioteker.

Anne Juhl Nielsen, leder af Centralbibliotek og Udvikling, Herning Bibliotekerne kommer med oplæg om de nye rammeaftaler.

Der kan læses mere om aftalerne [her](#)

Se Anne Juhl Niensens oplæg [HER](#)

Debat:

Der udspandt sig en livlig debat om det statslige engagement i bibliotekerne og den stadig større rolle som kommunerne spiller for udviklingen af det samarbejdende biblioteksvæsen. Både her og under punkt 5. KL's rolle blev også drøftet og der blev opfordret til yderligere dialog. Der spores en forsat forskel i det serviceniveau borgerne i de forskellige kommuner møder i deres biblioteker, både fysisk og digitalt.

Forretningsudvalget vil arbejde videre med en række af debatterne, lige som der vil blive arbejdet med det i de tre stående udvalg, som også vil udkrystallisere en række temaer som kan danne udgangspunkt for input til den kommende kommunale valgkamp.

FROKOST

3. Valg af dirigent

Sagsfremstilling

Som start på den besluttende del af repræsentantskabsmødet skal der ifølge vedtægterne vælges en dirigent.

Indstilling

Næstformand Claus Mørkbak Højrup (V).

Afgørelse

Claus Mørkbak Højrup blev valgt.

4. Budget 2025

Bilag:

[Udkast til budget 2025 og budgetopfølgning Rep;](#)
[Kontingenter og takster 2025;](#)

Sagsfremstilling

Forretningsudvalget har indstillet et budgetudkast for 2025 til repræsentantskabets behandling.

Budgetudkastet tager udgangspunkt i "Budgetopfølgning 30.09.2024" hvor der er en række afvigelser i forhold til det vedtagne budget for 2024. Desuden bygger det på et aktivitetsniveau a la det vi kender fra i år.

Budgetopfølgning

Der forventes en positiv afvigelse på mellem 100.000-300.00 dkr. afhængig af de beskrevne forhold til det budgetterede underskud på 500.000 dkr.

Det mindre underskud skyldes primært et mindre forbrug på afholdelse af fysiske møder, samt et mere positivt afkast af værdipapirer end budgetteret (pt. overskud på 322.000 mod et forventet afkast på 28.000 dkr. som er en afvigelse på 294.000 dkr.)

Topmøderegnskabet udviser en positiv afvigelse på 175.000 dkr., kontingenter har en merindtægt på 25.000 dkr., tidsskriftet Danmarks Biblioteker nr. 5 og 6 er slået sammen og medfører mindre udgift på 60.000 dkr. og mindre forbrug på IT og medieabonnementer på 30.000 dkr.

I forhold til internationalt arbejde forventes der en positiv afvigelse på omkring 100.000 dkr., hvilket skyldes mindre rejseaktivitet pga. onlinemøder, samt at der ikke har været afholdt IFLA verdenskongres i 2024.

Til gengæld kan det forventes, at der vil komme et mindre underskud på kontoen til Regionale Aktiviteter, da der i år er blevet suppleret med 5 regionale kulturtræf, der ikke var medtaget i budget 2024. Regnskabet for disse er endnu ikke afsluttet.

Personaleudgifter følger budgettet pr. 30. september 2024, men der vil komme en efterregulering, da der i overenskomsten for KTO, kom en ikke-budgetteret lønregulering på 4 % pr. 1. april 2024. Dette vil delvist blive kompenseret af besparelser på løn til chefredaktør Hellen Niegaard, som har valgt at gå på pension pr. 31. oktober 2024. (Konsekvensen er ikke indregnet i bilag).

Budget 2025

Der var i 2024-budgettet ikke budgetteret med finanslovsbevilling på de 1,5 mio. som DB har modtaget til Verdensmålsarbejde i 2022 og 2023 (dette arbejdes der dog fortsat på at opnå). DB har i 2024 stadig haft en verdensmålskoordinator ansat, som delvist er finansieret af projektindtægter. I skrivende stund er det uklart om der opnås fuld projektfinsiering, eller de midler som Repræsentantskabet hensatte ved regnskabsaflæggelsen 2023 fra overskuddet på 380.000 dkr. som kunne øremærkes til det fortsatte arbejde med Verdensmål i 2024. En lignende finansiering anbefales videreført i 2025 fra ikke forbrugte midler, hvis der ikke opnås fuldt eksternt finansiering.

I de seneste par år er der arbejdet med at skabe ekstra aktiviteter finansieret af kassebeholdningen. Således er der også i år arbejdet med et budgetunderskud på omkring 500.000 dkr. finansieret af egenkapitalen på 6,8 mio. dkr.

I budgettet er indstillet fortsat støtte til Tænk tanken Fremtidens Biblioteker og fra 2024 til opbygningen af Dansk Kulturliv i samme størrelsesorden, som FORRETNINGSUDVALGET foreslår, får støtten i de kommende tre år til foreningen er konsolideret og kan opnå større egenfinansiering.

Brøndby kommune udmeldte sig sidste år, hvilket får den budgetmæssige betydning en manglende indtægt på 70.244 dkr.

Til gengæld har Brønderslev og Haderslev meldt sig ind i 2024. De har fået introtilbud, så det først får budgetmæssig betydning fra 2026.

Der er ikke foretaget pristalsregulering af andet end kontingent og lønkonto på de af KL anbefalede fremskrivning på 3,9 %.

I det kommende budgetår afklares en række konkrete omlæggelser, besparelser og projekter.

F.eks. omlæggelse af tidsskriftet *Danmarks Biblioteker*, hvor udgivelse, tryk og udsendelse koster ca. 60.000 dkr. plus omkostninger til den skrivende redaktør.

Forretningsudvalget indstiller, at der fortsat skal udkomme et fysisk tidsskrift med 3-4 numre pr år.

Stillingens som ansvarshavende chefredaktør omdannes til en stilling som Chefkonsulent (COO) og politisk rådgiver, med ansvar for at udvikle en samlet kommunikationsstrategi på tværs af tidsskrift, nyhedsbrev og Sociale Medier. Desuden ansvar for koordination af DBs internationale arbejde.

Sidste år blev der lavet en budgetbesparelse på kontoen til afholdelse af repræsentantskabsmøder og forretningsudvalgs møder på 125.000 dkr. med baggrund i, at der afholdes færre fysiske møder end tidligere budgetteret, og det er billigere med digital afholdelse. Skal der fortsat arbejdes med dette?

I sekretariatet er fokus på den organisatoriske og politiske betjening, samt afholdelse af konferencer og møder. Der er derfor ikke ansat egentlige projektmedarbejdere. Til gengæld har Tænk tanken Fremtidens Biblioteker en del eksternt finansierede projekter og ansættelser, nogle gange i kombination med særlige indsatser i regi af Danmarks Biblioteksforening, som f.eks. omkring verdensmål.

Skal der arbejdes med at Danmarks Biblioteksforening søger større projektforsikring eller skal det fortsat primært have fokus som en medlemsorganisation og ikke skabe større eksterne indtægter?

Indstilling

Forretningsudvalget indstiller budgettet til drøftelse og vedtagelse.

Afgørelse

Budgettet drøftet og vedtaget.

5. Det kommunale valg og biblioteket på dagsordenen

Bilag:

[Brev-mail der kan tilpasses;](#)

[Hvorfor en ny bibliotekslov;](#)

[Folkelig forankring af FN;](#)

[Læsekultur Onepager](#) (udkast)

Sagsfremstilling

Forperson Paw Østergaard Jensen spiller ud med oplæg til biblioteket på dagsordenen frem mod valget. På sidste repræsentantskabsmøde behandlede I oplæg til strategien [SAMFUNDETS UDFORDRING OG BIBLIOTEKET SOM SVAR](#) – med baggrund i debatoplæg fra Danmarks Biblioteksforening med input til en national kulturpolitik.

På den baggrund blev der drøftet input til en ny bibliotekslov og som opfølgning herpå blev der udarbejdet en one-pager til "[Hvorfor en ny bibliotekslov](#)" som blev præsenteret på årets Bibliotekspolitiske Topmøde.

Denne har dannet baggrund for en dialog med Kulturministeren, [De Kulturpolitiske Regionstræf](#) og en række af de kulturpolitiske ordførere.

Hovedopgaver for biblioteket i fremtiden

Der er derfor brug for, at bibliotekerne får formuleret fire centrale hovedopgaver i en ny bibliotekslov:

1. Skabe en ny læsekultur, der fremmer læseglyde og læsefærdigheder
2. Sikre adgang til valid information og gøre viden tilgængelig for alle
3. Styrke den kritiske sans og evnen til at vurdere informationers kvalitet
4. Skabe rammer for en levende samfundsdebat og være mødested for dialog mellem mennesker

Drøftet blev også folkebibliotekernes rolle i at skabe en folkelig debat med udgangspunkt i FN's verdensmål. En indsats som var et af 15 punkter i regerings verdensmålsplan og var på finansloven i 2021 og 2022.

Det forlyder, at der i 2025 udarbejdes en ny verdensmålsplan. DB2030 har udarbejdet et oplæg til en forsat national opbakning til dette.

Der er også arbejdet på en politisk dialog om bibliotekernes arbejde med at skabe en ny læsekultur bl.a. med baggrund i Tænk tanken Fremtidens Bibliotekers projekt "Børn og unges Læsekultur" som er støttet af kulturministeriet med 8,4 mio. kr. og afsluttes i 2025. Vi udsender udkastet som skal behandles af [Læsekoalitionen](#), som Danmarks Biblioteksforening koordinerer som et samarbejde mellem organisationerne forfattere, forlag, boghandler, skolebiblioteker, biblioteker m.fl.

En stærk læsekultur
Bøger til alle børn og unge

Børn og unges læsekultur er udfordret, og der tales i disse år om en decideret læsekrise. Vi er en koalition af organisationer og forskere med erfaring og indsigt i børn og unges kulturelle og faglige dannelse, og vi opfordrer til, at udviklingen vendes.

Vi skal have en politisk ambition om, at alle børn og unge skal have mulighed for at udvikle og deltage aktivt i en læsekultur. Det skal vi, fordi vi ved, at læsning:

- Er en grundforudsætning for læring og træner evnen til fordybelse og koncentration, som er afgørende i uddannelsessystemet og for chancelighed blandt børn og unge.
- Læsning giver børn et sprog og styrker evnen til kritisk tænkning, som er vigtig i forhold til demokratisk deltagelse og dømmekraft i brugen af sociale medier.
- Læsning styrker børns identitetsdannelse og indlevelsessevne, er en kilde til gode oplevelser og er et værn mod mistrivsel.

Hvordan står det til i dag?

Dårlige læsevner: 25% af eleverne i 4. klasse kan hverken fortolke, læse mellem linjerne eller læse kildekritisk (PIRLS, 2023). Afstanden mellem de stærke og svage elever i 4. klasse er blevet større. Hver 8. elev består ikke folkeskolens afsluttende dansk-eksamen.

Lav læsegælde: Danmark er et af de lande, hvor færrest elever rigtig godt kan lide at læse, og læselysten falder med alderen. Lav læsegælde hænger sammen med lav læsekompetence.

Bøger og oplæsning er ikke en del af alle børn og unges hverdag: I mange dagtilbud, skoler, fritidsordninger og ungdomsuddannelser er højt læsning, fordybelseslæsning og adgang til bøger begrænset. Det påvirker den sproglige udvikling, evnen til fordybelse og giver børn og unge dårligere forudsætninger i uddannelsessystemet.

Anbefalinger:

1: Det skal være en ambition, at alle børn og unge på tværs af kommunegrænser skal have adgang til bøger.
Det betyder, at:

- I dagtilbud, skoler og på ungdomsuddannelserne skal børn og unge møde indbydende bogsamlinger.
- Bogsamlingerne skal være sammensat på baggrund af kvalitet, alsidighed og med afsæt i børn og unges egne læsepræferencer og interesser.
- Alle elever i grundskolen skal have lige adgang til folkebibliotekets digitale tilbud eReolen GO!
- Kommunerne skal sikre, at alle elever bliver oprettet som lånere på folkebiblioteket, og at samarbejde mellem PLC og folkebibliotek er del af lokal læsestrategi.

2: Det skal være en ambition, at alle børn og unge inspireres til en læsekultur af fagprofessionelle og i hjemmet.
Det betyder, at:

- Alle elever i grundskolen skal have mulighed for at møde en (faglært) skolebibliotekar.
- Læsekultur og viden om børnelitteratur bliver indført som et selvstændigt fag på pædagoguddannelserne og i lokale studieplaner samt i læreruddannelsens studieordninger.
- Det pædagogiske personale skal efteruddannes i litteraturformidling og oplevelseslæsning.
- Familier skal inspireres til oplæsning og læsning i hjemmet gennem bogstartspakker allerede fra børnene er helt små. Det skal ske gennem fast bevilling til Folkebibliotekernes opsøgende indsats.
- Alle ungdomsuddannelser forpligtes til at etablere et fast modul med fordybelseslæsning.

Som udgangspunkt har vi arbejdet på brev/mail der kan tilpasse til politisk kommunikation, og afhængig af situationen og emnet vedhæftes de forskellige korte oplæg.

Der er både mulighed for nationale og kommunal handling i de tre oplæg.

- En meget kort introtekst – der er udformet som brev der kan tilpasses.
- En one-pager om behov for en ny bibliotekslov
- En one-pager om Læsekultur
- En one-pager om bæredygtig omstilling via bibliotekerne

Disse oplæg danner baggrund for drøftelse på repræsentantskabsmødet som oplæg til en drøftelse af de fremtidige planer.

Under punktet vil også blive drøftet arbejdet i de kultur-, lærings-, og undervisningsudvalg og debatten på [De Kulturpolitiske Regionstræf](#), hvor udvalgene har medvirket til at sætte forskellige temaer op.

Indstilling

Til drøftelse og planlægning af konkrete tiltag.

Afgørelse

Forpersonen kom med oplæg og kvitterede og inddrog formiddagens debat om det statslige engagement i bibliotekerne og den stadig større rolle som kommunerne spiller for

udviklingen af det samarbejdende bibliotek væsen. Her understregede også den stadig større forskel i det serviceniveau borgerne i de forskellige kommuner møder i deres biblioteker, både fysisk og digitalt.

Formanden præsenterede også de tre indsatsområder om Læsning, Digitalisering og samarbejdet med uddannelsessektoren, samt arbejdet og oplæg til ny

KL's rolle blev også her drøftet. Herunder en ide fra KL formand for Erhverv, Plan og Kurudvalg Johan Brødsgaard om at arbejde på at skabe biblioteksbestyrelser, som man kender det fra andre både selvejende og kommunale institutioner. De arbejder på en model i Silkeborg.

Forretningsudvalget har drøftet ideen og sekretariatet er ved at udarbejde et oplæg om tidligere erfaringer, både fra biblioteker og andre institutionstyper, samt om mulige fordele og ulemper.

Forretningsudvalget vil arbejde videre med en række af debatterne, lige som der vil blive arbejdet med det i de tre stående udvalg, som også vil udkrystallisere en række temaer som kan danne udgangspunkt for input til den kommende kommunale valgkamp.

6. Danmarks Biblioteksforening og nye vedtægter

Bilag:

[2024 Beskrivelse af vedtægtsforslag;](#)

[2024 Vedtægtsændringer - udkast Rep;](#)

Sagsfremstilling

Forretningsudvalget arbejder med spørgsmålet om DB skal igangsætte et større organisationsudviklingsprojekt eller om der skal laves en mindre revidering af vedtægter og valghandling. Dette blev også kort drøftet på forrige repræsentantskabsmøde og der var stemning for at udarbejde nye vedtægter, der ikke grundlæggende ændrer på de politiske strukturer, men sikrer en mere gennemskuelig valgstruktur og indflydelse for de faglige.

Forretningsudvalget vedtog på et udviklingsseminar i november 2023 at nedsætte et vedtægtsudvalg, hvis opgave det var at lave oplæg til at omdanne de personlige medlemmers stemme- og valgret til et delegeret system for medlemskommuner og evt. medlemsorganisationer.

Derudover at arbejde med en kategori af personlige medlemmer som kan abonnere på tidsskrift og få medlemsfordele, samt at se på mulige konsekvenser af de ændrede valgeregler for øvrige vedtægter.

Som udgangspunkt skal der ikke ændres på de politiske valgprocedurer.

Forretningsudvalget har nu udarbejdet udkast til et nyt sæt vedtægter, som kan ses af bilag, samt en beskrivelse af ændringerne.

En endelig vedtagelse skal ske på en ekstraordinær generalforsamling i 2025, for at være gældende for valgåret 2026.

Denne ekstraordinære generalforsamling kan indkaldes i forbindelse med det Bibliotekspolitiske Topmøde 2025, men kan også afholdes digitalt.

Indstilling

Forretningsudvalget oversender vedtægtsforslaget med anbefaling og foreslår at der afholdes en ekstraordinær generalforsamling DIGITALT da det vil give alle mulighed for at deltage og sikre en mere fokuseret drøftelse, end hvis det finder sted på det Bibliotekspolitiske Topmøde.

Afgørelse

Signe Bekker Dhiman præsenterede Forretningsudvalgets oplæg til nye vedtægter og overvejelserne bag.

Disse blev drøftet og enstemmigt anbefalet til vedtagelse på en ekstraordinær generalforsamling som afholdes digitalt i foråret 2025.

7. Fremtidige møder og temaer

Sagsfremstilling

Det foreslås at det næste møde i Repræsentantskabet afholdes digitalt fredag den 11. april 2025 kl. 9.00-11.00, hvor der skal godkendes regnskab og temaet fastsættes ud fra dagens debat.

Samt at der i forbindelse med det Bibliotekspolitiske Topmøde den 24. og 25. april 2025 i Herning afholdes fælles frokost i de enkelte partigrupper, hvor tiden afsættes til aktuelle drøftelser med deres egen dagsorden.

Indstilling

I forhold til Repræsentantskabet skal der tages stilling til om Repræsentantskabet skal holde ordinært møde (digitalt) fredag den 11. april før Topmødet den 24. og 25. april.

Samt hvornår og hvordan der skal afholdes ekstraordinær generalforsamling.

Afgørelse

Der afholdes digitalt Repræsentantskabsmøde den 11. april kl. 09.00-11.00.

Der indkaldes til en ekstraordinær generalforsamling som afholdes digitalt i foråret 2025.

EVT.

Paw Østergaard Jensen & Michel Steen-Hansen
Forperson Direktør

Til inspiration har vi lavet et årshjul over aktiviteter som Danmarks Biblioteksforening er involveret i og som kan have jeres interesse.

Årshjul

(se flere event her db.dk/events)

Årshjul 2025

- **9. januar:** DB Kulturudvalg, online
- **17. januar 09:30-12:00:** Lancering: Fremtidens informationskompetencer i en tid med AI Tænk tanken Fremtidens Biblioteker og MandagMorgen/Altinget
- **20. januar:** Forretningsudvalgsmøde, online
- **29. januar Tid: 10.00-14.00:** Christiansborg Høring. Digitalisering, Teknologiforståelse (og indspil om informationskompetencer)
- **4.-5. februar:** Bibliotekschefforeningens Årsmøde, Svendborg
- **6.-7. februar:** Nordisk møde. Island. Forperson og direktør
- **20. marts:** Afslutningskonference for National indsats for børn og unges læseglæde, Vejle
- **7.-9. april:** EBLIDA Council and Conference Riga, Latvia
- **24.-25. april:** Det Bibliotekspolitiske Topmøde, Herning
- **18.-22. august:** WLIC - World Library and Information Congress, Astana, Kazakhstan
- **18. november:** Kommunalvalg